

Kunhegyes Város Polgármesterétől

ELŐTERJESZTÉS
a Kézműves Örökség Egyesület támogatásáról

Tisztelt Képviselőtestület!

Bán Andrea etnográfus, a Kézműves Örökség Egyesület (5200 Törökszentmiklós, Almásy út 20.) elnöke azzal a kéréssel fordult önkormányzatunkhoz, hogy támogassuk konferenciával egybekötött tervező és alkotó táborukat 100.000.-Ft-tal.

2019. évben önkormányzatunk már segítette ezt a civil szervezetet, amikor is részben ennek az egyesületnek köszönhetően a kunhímzés felkerült a magyarországi Szellemi Kulturális Örökség reprezentatív listára. Akkor a listára való felkerülésből adódó kötelezettségeik teljesítése céljára (reprodukciónak szükséges hímző anyag, fonal megvásárlása, roll-up molinók beszerzése, szórólap-anyagok elkészítése, induló piaci áru megvásárlása, egyenruhák elkészítése) nyújtottunk támogatást.

2020. évben elindult egy folyamat, amiből hagyományt kívánnak teremteni. Minden évben más nagykunsági településen szerveznék meg a kézműves táborukat, ahol mindig a kézművesség egy-egy ága kerülne feldolgozásra. 2022-ben Kisújszállás ad otthont a következő konferenciával egybekötött tábornak, melynek témája a „Nagykunsági szücsbímzés 21. századi alkalmazása”. A tábor támogatást nyer Nemzeti Kulturális Alaptól, azonban a kért összegnek csak az 50 %-át kapták meg. Annak érdekében, hogy a konferenciát és a táborot sikeresen megtudják tartani, anyagi támogatásra van szükségük.

Kérem a Tisztelt Képviselőtestület az előterjesztés megtárgyalására!

Tervezet!

_____/2022. (.....) Kt. h a t á r o z a t,
a Kézműves Örökség Egyesület támogatásáról

Kunhegyes Város Önkormányzatának Képviselőtestülete a Kézműves Örökség Egyesület (képviseli: Bán Andrea elnök, székhely: 5200 Törökszentmiklós, Almásy út 20., nyilvántartási szám: 16-02-0002103) részére

100.000.-Ft összegű támogatást nyújt

a 2022. évi költségvetése terhére a Kézműves Örökség Egyesület 2022. évben Kisújszálláson megrendezésre kerülő, „Nagykunsági szücsbímzés 21. századi alkalmazása” témájú konferenciával egybekötött tervező és alkotó táborának megszervezésére és lebonyolítására.

A képviselőtestület felhatalmazza Szabó András Kunhegyes Város Polgármesterét, hogy a 14/2015. (V. 27.) Kt. rendelet szerint készült szerződést aláírja.

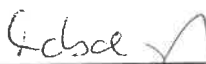
Erről értesülnek:

1. Szabó András polgármester

2. Barta Ferenc János jegyző
3. Bán Andrea, Kézműves Örökség Egyesület elnöke (5200 Törökszentmiklós, Almásy út 20.)
4. Szoboszlai Hajnalka gazdasági osztályvezető
5. Dr. Horváthné Zsoldi Katalin költségvetési csoportvezető
6. Molnár János költségvetési csoport ügyintézője
7. Csehné Köteles Rozália belső ellenőr
8. Irattár

K u n h e g y e s, 2022. január 12.

Szabó András
polgármester

Készítette: _____

Jóváhagyta: _____

Tárgy: Fwd: Szűcs hímzések a Nagykunságon

Feladó: Kunhegyes Város Polgármestere <polgarmester@kunhegyes.hu>

Dátum: 2022.01.12. 10:55

Címzett: Kunhegyes Város Gazdasági Osztály <gazdalkodas@kunhegyes.hu>

----- Továbbított üzenet -----

Tárgy: Szűcs hímzések a Nagykunságon

Dátum: Tue, 11 Jan 2022 07:36:00 +0100

Feladó: Andrea Bán <banandrea.galeria@gmail.com>

Címzett: polgarmester@kunhegyes.hu

Tisztelt Szabó András Polgármester Úr!

2019. októberében kerestem meg Önt és a településük Önkormányzatát, hogy anyagi támogatást kérjek a Kunhímző Közösség akkori céljának megvalósítása érdekében. Itt is szeretném megköszönni akkori pozitív hozzáállásukat, anyagi támogatásukat! Az összegyűjtött pénzből sikerült megvalósítani a molinók és a szórólapjaink nyomtatását és a múzeumi párnacsupokból egy „vetett ágynyt” újra hímeztünk, ami a Kunhímző Közösség közös tulajdonát képezi.

2020-ban elindult egy folyamat, amiből hagyományt kívánunk teremteni. Minden évben más nagykunsági település adna helyet a kézműves táborunknak, ahol, mindig a kézművesség egy-egy újabb ága kerül feldolgozásra. 2021-ben valósult meg az első, ahol a kunhímzéssel kezdtük a munkát: a konferenciával egybekötött tervező és alkotó táborban. A nagykunsági és vajdasági civil szervezetek, közösségek hímzői ingyen vehettek részt rajta, aminek eredményeként megszületett az első kunhímzéses felsőruházati kollekció terve és az előkészületi munkái. A kollekció, terveink szerint, 2022. márciusában mutatkozik be egy országos szakmai rendezvényen Békéscsabán, a XVIII. Kárpát-medencei Textiles Konferencián. Izgatottan várjuk az eredményeket, a visszajelzéseket.

2022-ben Kisújszállás ad otthont a következő konferenciával egybekötött tervező és alkotó tábornak. Témája a „Nagykunsági szűcs-hímzés 21. századi alkalmazása”, aminek a részletes programját a mellékletből megismerhetik.

Amiért ismét Önhöz/ Önökhöz fordulok: anyagi támogatás kérése a tábor megvalósításáért.

A Kézműves Örökség Egyesület – mint a települések közösségeit összefogó szakmai szervezet – a NKA-hoz pályázatot nyújtott be a tábor megszervezésére és lebonyolítására. .

A programot pozitívan bírálták el, de a kért összegnek az 50%-át kaptuk meg.

Célunk továbbra is olyan szellemi termék létrehozása - a tábor által biztosított szakmai feltételek segítségével - , melynek köszönhetően a Nagykunság egy újabb sajátos értéke válhat széles körben ismertté, a mindennapokban használhatóvá. Szeretnénk biztosítani az ingyenes részvétel lehetőségét valamennyi az érdeklődő alkotó számára. A tábor szakmai programja jelentősen hozzájárul a résztvevők fejlődéséhez, az elkészülő munkadarabok pedig a közösség tulajdonát bővítik.

Annak érdekében, hogy a konferenciát és a tábort a tervek szerint sikeresen meg tudjuk tartani, anyagi támogatásra lenne szükségünk. A Nagykunság sajátos kulturális értékének megőrzését, széles körben való terjesztését szolgáló kötelezettségek megfelelő szintű teljesítéséhez alapvető anyagi forrás létrehozása szükséges. Kérem ezért az Ön segítő támogatását abban, hogy települése is legalább 100.000.- Ft összegű hozzájárulással tegye lehetővé terveink sikeres megvalósítását.

Törökszentmiklós, 2022.01.10.

A hímző közösségek nevében:

Bán Andrea
etnográfus

Kézműves Örökség Egyesület elnöke

Mentes a vírusoktól. www.avast.com

— Mellékletek: —

Szűcshímzés.docx

20,2 KB

Leíró adatok I.: A projekt aktualitása, indokoltsága, célja, fontossága (Amennyiben nem releváns, kérjük akkor is töltsé ki a mezőt "nem releváns" tartalommal)

A nagykunsági szűcsbimbések felhasználásának lehetőségei: konferencia, tervező és alkotó tábor.

A Nagykunságon három bimbésfajta ismeretes: kunbimbés („A nagykunsági gyapjúbimbés élő gyakorlata” címen, általunk, 2019. szeptember 20-án, felkerült a magyarországi Szellemi Kulturális Örökség reprezentatív listájára), a nagykunsági szűrőbimbés és a nagykunsági szűcsbimbés.

Egykor, minden nagykunsági településen dolgoztak szorgos, ügyes kezű szűcsbimbérek, akik gyönyörű munkáik, bimbés mintáik a mai napig megtalálhatóak a településeken, magángyűjteményekben, vagy Múzeumjainkban. Egykor Nagykunság szerte készült, de mára már majdnem feledésbe vészett szűcsbimbéseket szeretnénk elővenni, „leporolni”, megismertetni, és a 21. században élő kun ember életébe visszacsempészni.

A tábor két részből, elméleti (konferencia) és gyakorlati foglalkozásokból tevődik össze.

A konferenciát a tábor első napjára tervezzük, elsősorban a népi bimbézők és érdeklődők számára szervezzük, melyen a tábori résztvevőkön túl, a témával kapcsolatban érdeklődőket is várunk. Országosan meghirdetett konferencia lesz.

A konferencia kísérő programja a témával kapcsolatos kiállítás: jász-, békési szűcsbimbés, szerb aranybimbés, nagykunsági szűcsbimbés.

Tudva levő, hogy a nagykunsági településeken, vannak magántulajdonban lévő eredeti, helybéli szűcsök által készített ruhadarabok. A tábor előkészületi munkálatai közt, felhívást adunk ki a magángyűjtemények, magántulajdonban lévő tárgyak összegyűjtésére, és egyszeri, a konferenciát kísérő tárlaton történő bemutatására, lehetőséget kínálva azok tanulmányozására, minták levételére.

Konferencia előadói:

Brczán Éva az "Arany Kezek" Kézműves Műhely vezetője: A deszki arany bimbés értékmérése.

Dr. Illés Károlyné Népi Iparművész, Jenei Anikó bimbéző szakoktató: Békés megyei szűcsbimbések régen és most.

Dr. V. Szathmári Ibolya etnográfus: A helyes tervezés népi szemléletét mutatja be, segít a zsűriztetési kritikák betartásához.

Hortiné Dr. Bathó Edit etnográfus, a Jász Múzeum igazgatója: A jász szűcsbimbések továbbélése a 21. században.

Bán Andrea etnográfus, DE phd aspiránsa: A nagykunsági szűcsbimbérek, szűcsbimbések
Morgó Bimbézők, Kisújszállás: A kisújszállási szűcsbimbés, Víg Márta: A kunhegyesi szűcsök;
Laczkó Bertalanné: Szűcsök és munkáik Kunmadarason.

A konferencia elnöke: Dr. Bartha Júlia turkológus, orientalista etnográfus.

Meghívott vendégeink:

Kenyeres Sándorné, JKSZ Megyei Népművészeti Egyesület elnöke,

Tankó Judit, Munkácsy és Kis Jankó Bori díjas iparművész,

továbbá vendégeink érkeznek a Hagyományok Házából, a Nagykunság településeinek vezetőségéből.

A konferenciát követi és témájában ráépül a Nagykunsági szűcsbimbés tervezői és alkotói tábor.

Helyszín: Művelődési és Ifjúsági Központ – Kisújszállás, Deák F. u. 6.

Ideje: 2022.06.20-24.

A program, a megőrzést szeretné támogatni és elindítani egy folyamatot, melynek a végeredménye a régi szücsbímzéses múzeumi darabok motívum és mintakincsének, színének megismerése, és azok felhasználása a tervezésben, a jelenkor kívánalmainak megfelelően. A nagybunsági szücsbímzés stílusjegyeit megismerve, azokat alkalmazva, olyan kompozíciókat alkotni, melyek az eredeti bímzések stílusjegyeit megtartva, azokat lakástextilekre, viseleti darabokra, használati-, ajándéktárgyakra bímézve, esztétikusak, megállják a helyüket a népi zsűriztésnél, és a kunok identitásába beépülve, a jelenkor szerves részét képezik.

A tábor szakmai vezetője Hortiné Dr. Bathó Edit etnográfus, a Jász Múzeum igazgatója. Szakmai programok megvalósítását segíti: Dr. V. Szathmári Ibolya néprajzkutató, Monoki Annamária művelődésszervező, Bán Andrea néprajzkutató.

A lezárásaként, a tábor ideje alatt elkészült kézimunkákból berendezésre kerülő kiállítás már a nagybunsági szücsbímzés feldolgozásának lehetőségeit, annak jövőkép alapját mutatja be.

A táborban való részvétel ingyenes. Az ott elkészült munkák a Kézműves Örökség Egyesület tulajdonát képezik, melyeket a bunsági települések szabadon vihetnek különböző rendezvényeikre, bemutató anyagként.

A program folytatására a Vajdaságban, Bácskossuthfalván kerül sor, 2022.08.22-27-ig, ahova a nagybunsági településekről fogunk menni és ott továbbadjuk a táborban szerzett nagybunsági szücs bímzéssel kapcsolatos ismereteket és befejezni az elkezdett munkákat, alkotásokat.

Célunk egy mintagyűjteményes könyv elkészítése, melyben a mintákat településekre bontva tennék közzé, elérhetővé az érdeklődő alkotó közösség részére.

A tábori programok jól példázzák a hazai és a vajdasági kun települések együttműködését.

Leíró adatok II.: A projekt célcsoportjai (Amennyiben nem releváns, kérjük akkor is töltsé ki a mezőt "nem releváns" tartalommal):

21. századi kun ember a saját identitásának egyik alappilléreként tekinti a díszítőművészetet, azon belül a bímzéseket.

A program elsődleges célcsoportjai azok a hagyományörző bímző körök, melyek a nagybunsági díszítőművészet továbbélését és megújítását tűzték ki célul.

Az érdeklődő népművész, kézműves, megismerheti a szücsbímzés kialakulását, jellemzőit, múltját, jelenét és a fennmaradásáért tenni kívánt erőfeszítéseket, megőrzésének tervezett lépéseit.

Leíró adatok III.: A projekt nyilvánossága (Amennyiben nem releváns, kérjük akkor is töltsé ki a mezőt "nem releváns" tartalommal)

A Konferencia és tábor elsősorban a Nagybuságon lévő népművészeti egyesületek, hagyományörzők, bímző körök részére szervezzük, de várjuk az érdeklődőket az ország és a vajdasági kun településekről is.

Leíró adatok IV.: A támogatást igénylő szervezet bemutatása (Amennyiben nem releváns, kérjük akkor is töltsse ki a mezőt "nem releváns" tartalommal)

KÉZMŰVES ÖRÖKSÉG EGYESÜLET Törökszentmiklós

Városunkban vannak olyan kezdeményezések, alakulnak kis csoportok, melyek a helyi értékek megmentésére, ápolására, újjáélesztésére, azok nagyközönség felé történő megmutatására jöttek létre. Ilyen kis csoport, a Törökszentmiklóson 2005. november 14-én 14 helyi kézműves kezdeményezésére megalakult Kézműves Örökség Egyesület, Molnár Jánosné szövő népi iparművész elnöklétével, ami 2017.-től Bán Andrea etnográfus (gyapjú ékszer- és kis-tárgy készítő, tojáskarcoló, bútorfestő) vezetése mellett működik. Az egyesület jelenleg 18 tagot számlál, melyek közt van: díszműkovács, tojásíró, tojáskarcoló, porcelánfestő, kályha- és kemenceépítő, kosárfonó, hímző, csipkeverő, szövő, fonó, gyapjufeldolgozó, bútorfestő és végzett etnográfus - ezeket a népi szakmákat mai napig művelők. Külső támogató- és segítőkörük nem csak a városunk berkein belülről, hanem a megyénknek számos településeiről, országosan, sőt, elmondhatjuk, hogy határon túlról is akad. Többen rendelkeznek oktatói bizonyítvánnyal, mesterei egy-egy népi kismesterségnek, népművészeti ágaknak.

Megalakulásuktól a helyi Helytörténeti Gyűjtemény szolgált székhelyül, de 2014. november 17-én saját alkotóházukba költözhetek. Ott, lehetőségük lett, az előző 9 évben megszokott, rendszeresen megrendezésre kerülő különféle kézműves foglalkozásokat, nagyobb, szebb helyen tartani. A környezetet színesítve a tagok által készített kézműves tárgyakkal, kedvet csinálnak a tanulni, kézművesedni vágyóknak. Városukon kívül is folyamatosan népszerűsítik és tanítják mesterség bemutatóinkon az oda látogatókat. Kézműves foglalkozást, népi játszóházat tartanak. Rendszeresen színesítik jelenlétükkel és termékeikkel a különféle rendezvényeket és kézműves vásárokat. Oktatóik tanfolyamokon adják át a tudásukat a tanulni vágyóknak, lehetőség szerint, saját tudásukat is fejlesztik.

Külön figyelmet fordítanak arra, hogy kézműves foglalkozásaikon a gyerekeknek és a felnőtteknek külön készüljenek kézműves ötletekkel. Természetesen a gyerekeknél a különböző életkorúaknak a korukhoz illő nehézségi fokkal. Fontosnak tartják, hogy a munkafolyamat elejétől ők készítsék el a tárgyaikat. Nincs elővágva, szurkálva, stb. semmi, csak a kellékek vannak kipakolva, külön-külön az elkészítendő tárgyanként. Így mindenki megtapasztalhatja, milyen a teljes alkotás öröme, amikor az első lépéstől, a kész tárgy

megléteig, mindent maguk csinálnak.

Programjaik:

Követik a naptári ünnepeket: farsangi, húsvéti, anyák napi és adventi kézműves foglalkozások, melyek közül az Adventi Vasárnapok, a 4 vasárnapot felölelő, legnagyobb érdeklődést, látogatottságot kiváltó kézműves programsorozatuk.

- A Kézműves Örökség Egyesület ezen kívül minden városi rendezvényen színesíti foglalkozásaival a programokat.
- Alkotó Házunkba kézműves foglalkozásokat tartunk, igény szerint óvodai és iskolai csoportoknak, de kitelepülünk intézményekhez, cégekhez.
- Folyamatosak a képzések, szakkörök, kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

- Kiállításokat szervezünk a saját Kézműves Házunkban, nem csak a tagok részére. Fontosnak tartják a helyi kézművesek, népművészek, kistermelők megismertetését.
- Táborok: alkotó táborok szervezése a nyári szünetben a gyerekeknek, a városban és Óballán. Felnőtt több napos képzések szervezése, és meghívásra, hasonlókból való részvétel.
- Partnereik, barátai meghívásának eleget téve, országosan több fele járnak foglalkozásokat, táborokat, előadásokat tartani, részt vesznek városok, települések rendezvényein, vásárain.
- Tagjai részt vesznek a Mesterségek Ünnepén.
- Óballai Falunap: évről évre a Kézműves Örökség Egyesület kivétel nélkül kiveszi a részét a programok színesítésében. 2018-ban egy olyan együttműködési szerződést lett aláírva az Óballáért Egyesülettel, aminek eredményeképp egy látványos, sokrétű interaktív jellegű programot tudnak megvalósítani a Falunapokra az odalátogató érdeklődő közönségnek. Kézműves Udvar: a Fő úton lévő egyesületi tag ingatlanának kapuját tárják nagyra, és az odahívott vendég kézművesek, népművészek kiállítása, vására és interaktív bemutatója tekinthető meg.

Sikerek és az elismerések:

- Az Egyesület életében 2018-ban elkezdődött egy gyümölcsöző kapcsolat a JNSZ Megyei Népművészeti Egyesülettel. A szorosabb együttműködés eredményeként, elsőként a Hagyományok Háza akkreditált képzése Népi Játézház vezető, majd Szövő szakkör.
- Együttműködési megállapodásunk a Nagykunság minden településével van és a határon túli testvér-városainkkal: Szék (Erdély), Bácskossuthfalva és Bácsfeketehegy (Vajdaság).
- A kunhímzés, „A nagykunsági gyapjúhímzés élő gyakorlata” címen 2019. szeptember 20-án felkerült a Szellemi Kulturális Örökség hazai reprezentatív listájára. A felterjesztést két térségi civil szervezettel közösen nyújtja be az Kézműves Örökség Egyesület (Jász-Nagykun- Szolnok Megyei Tudományos Egyesület és a Nagykunsági Népművészek Egyesülete). A felterjesztés alapjául Bán Andrea, több, mint tíz éves munkája szolgált, ezért, mint felterjesztő, ő vehette át dr. Fülöp Pétertől, az EMMI művészeti, közművelődési és közgyűjteményekért felelős helyettes államtitkárától és dr. Tuzson Bence közszolgálatért felelős államtitkártól a felvételt elismerő miniszteri dokumentumot Kaposváron, a Kulturális Örökség Napján.
- 2019. szeptember 25-én vehették át az elmúlt 5 évben, a helyi kulturális életben végzett munkájáért, a település kisközösségeinek fejlesztéséért, helyi hagyományaink és értékeink ápolásáért, a város közössége felé történő átadásáért járó díszoklevelet
- 2019. december 06.-án hatalmas elismerésben részesültek. Eddig munkájuk eredményeként a „Törökszentmiklósi emlékérem” díjat vehették át a Város Napján rendezett ünnepségen.

Gyökereinkben mélyen élnek a napjainkban elfeledett mesterségek. Kézműveseink a foglalkozásainkat a célkitűzésükhöz méltó környezetben tarthatják az érdeklődőknek. Mindez büszkeséggel tölti el őket, és szeretnék, ha mások is megcsodálnák az igényesen kialakított kézműves házukat.

A népi hagyományok felidézése, ápolása az ünnepeink során is megmutatkozik, melyre szeretettel várnak minden Miklóstra látogatót: a Kézműves Örökség Egyesület tagjai.

Bán Andrea
Kézműves Örökség Egyesület
elnök